

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 389/2017-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosti súdneho exekútora [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 2478/4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 1 SprV 138/2016-3 zo 16. marca 2017 (Rvp 800/2017) a uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 1 SprV 42/2016-3 zo 4. apríla 2017 (Rvp 835/2017) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti súdneho exekútora [REDACTED], vedené pod sp. zn. Rvp 800/2017 a sp. zn. Rvp 835/2017 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 800/2017.

2. Sťažnosti súdneho exekútora [REDACTED], o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 5. mája 2017 a 10. mája 2017 doručené sťažnosti súdneho exekútora [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 SprV 138/2016-3 zo 16. marca 2017 (Rvp 800/2017) a č. k. 1 SprV 42/2016-3 zo 4. apríla 2017 (Rvp 835/2017), (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

2. Z obsahu sťažností vyplýva, že okresný súd napadnutými uzneseniami uložil sťažovateľovi ako súdnemu exekútorovi povinnosť úhrady súdneho poplatku za spracovanie hromadného podania (žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a dodatkov) podľa položky č. 20b sadzobníka súdnych poplatkov [príloha zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov; (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)], a to v sume 12 € (sp. zn. Rvp 800/2017) a 10 € (sp. zn. Rvp 835/2017).

3. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv zaručených ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom dôvodiac, že súdnemu exekútorovi nie je možné uložiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania, pretože § 2 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ho výslovne ako poplatníka neuvádza. Podľa názoru sťažovateľa v exekučnom konaní platí súdny poplatok iba oprávnený a nikto iný. Tvrdí, že exekútor v prípade podania žiadosti o vydanie poverenia sleduje len záujmy oprávneného. Sťažovateľovi tiež nie je zrejmé, „prečo boli podania súdom vyhodnotené ako také, ktoré tvoria súčasť iných, viac než desiatich podaní podaných tým istým subjektom v ten istý deň“ a „či spoplatnené

podanie je vo vzťahu k skupine podaní (hromadnému podaniu) podaním v poradí desiatym alebo iným a či má byť, alebo nemá byť spoplatnené“. Je presvedčený, že spoplatneným nemôže byť podanie, ktoré je v poradí prvým až deviatym podaním. V závere sťažovateľ namieta nedostatok odôvodnenia napadnutých uznesení, v dôsledku čoho ich považuje za nepreskúmateľné.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnostiach rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že napadnutými uzneseniami okresného súdu boli porušené jeho v záhlaví označené základné práva zaručené ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom, zruší napadnuté uznesenia okresného súdu a prikáže okresnému súdu uhradiť sťažovateľovi trovy konania.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Podľa § 31a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerané ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) alebo Trestného poriadku.

7. Podľa § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

8. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

9. Z obsahu sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 800/2017 a sp. zn. Rvp 835/2017 vyplýva, že ide o toho istého, t. j. totožného sťažovateľa, ktorý namieta porušenie totožných práv, jeho sťažnosti obsahujú identickú argumentáciu a smerujú proti okresnému súdu. Z argumentácie obsiahnutej v sťažnostiach je zrejmé, že v oboch prípadoch je v rámci preskúmania napadnutých rozhodnutí, ktorými okresný súd uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za spracovanie hromadného podania, potrebné posúdiť rovnaké skutkové okolnosti a ústavnoprávne otázky.

10. Ústavný súd vzhľadom na to, že sťažnosti spolu mimoriadne úzko právne a skutkovo súvisia a sú obsahovo totožné, v záujme hospodárnosti konania podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP rozhodol, že veci vedené pod sp. zn. Rvp 800/2017 a sp. zn. Rvp 835/2017 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 800/2017 (výrok 1 uznesenia).

III.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie

konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Bez potreby citácie odôvodnenia napadnutých uznesení alebo uvádzania doktrínálnych záverov k označeným ústavným právam sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažnosti je potrebné odmietnuť pri ich predbežnom prerokovaní, a to z nasledovných dôvodov.

13. Ústavný súd už v minulosti opakovane pri sťažnostiach sťažovateľa, ktorými sa obracal na ústavný súd, judikoval, že súdny exekútor má pri výkone exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Tento status mu priznáva Exekučný poriadok, ktorý v ustanovení § 2 ods. 1 ustanovuje, že exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov. Podľa ustanovenia § 5 Exekučného poriadku má exekútor pri výkone exekučnej činnosti, vykonávanie ktorej je výkonom verejnej moci, postavenie verejného činiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právnou úpravou v Exekučnom poriadku preniesol štát časť výkonu svojej moci - špecificky moci súdnej, ktorej súčasťou je aj konanie vykonávacie - na súdnych exekútorov. Nimi sú síce fyzické osoby, avšak táto skutočnosť má význam len právne technicky či organizačne inštitucionálny. Z hľadiska funkcionálneho vykonávajú tieto osoby štátnu moc, resp. moc súdnu. Preto ak súdny exekútor vykonáva funkcie, ktoré by inak bol povinný vykonávať štát, resp. súd, je pri výkone zverenej štátnej moci povinný rešpektovať a dbať na základné práva tých osôb, vo vzťahu ku ktorým prenesenú štátnu moc vykonáva; rovnako tak pre tieto osoby musí platiť rovnaký štandard ochrany ich základných práv ako v konaní pred súdmi (rovnaké závery vo veciach sťažovateľa porovnaj v II. ÚS 314/2012, II. ÚS 402/2012, II. ÚS 33/2014, II. ÚS 34/2014, II. ÚS 241/2014, I. ÚS 478/2011, III. ÚS 151/2012, III. ÚS 211/2012, III. ÚS 363/2012).

14. Podľa § 35 ods. 1 Exekučného poriadku (účinného od 1. apríla 2017) do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania oprávnený. Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sú účastníkmi konania oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekútora, účastníkom konania je aj exekútor.

15. Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku (účinného do 31. marca 2017) účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

16. Z citovaných definícií účastníkov exekučného konania vyplýva, že súdny exekútor je účastníkom konania len vtedy, ak exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie.

17. Z uvedeného vyplýva, že súdny exekútor nemá aktívnu legitimáciu na podanie sťažnosti ústavnému súdu proti rozhodnutiu, ktorým exekučný súd rozhodol v rámci rozhodovania o vydaní poverenia na vykonania exekúcie o uložení povinnosti uhradiť súdny poplatok za spracovanie hromadných podaní podaných súdnym exekútorom. V takomto prípade súdny exekútor ako súčasť súdnej moci nie je nositeľom žiadnych základných práv, a to ani v záujme ochrany účastníka exekučného konania (oprávneného).

18. Pri predbežnom prerokovaní sťažností ústavný súd nepochybne zistil, že sťažovateľ nemal v namietaných konaniach pred okresným súdom, výsledkom ktorých sú napadnuté uznesenia, postavenie účastníka konania, a teda nie je oprávnenou osobou na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

19. Keďže porušenie označených ústavných práv v napadnutých uzneseniach pred ústavným súdom namietala osoba odlišná od účastníka týchto súdnych konaní, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažností tieto odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podané zjavne neoprávnenou osobou.

20. Nad rámec veci ústavný súd dodáva, že vzhľadom na hodnotu „sporov“ pred okresným súdom (spolu 22 €, vid' bod 2) sa jedná o prípad posudzovaný ako tzv. bagateľná vec, kde vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadov už samotný predmet sporov v predmetných konaniach zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu (porov. najmä IV. ÚS 358/08, ako aj IV. ÚS 340/2014, III. ÚS 529/2014, II. ÚS 468/2015, II. ÚS 357/2015) dôvod na odmietnutie sťažností pri ich predbežnom prerokovaní z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

21. Opodstatnenosť sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vo veciach bagateľných prichádza totiž do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne (porov. IV. ÚS 358/08), resp. v prípadoch, ak pôjde o intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1996/13, bod 27). Takéto vybočenie zo štandardov riadneho súdneho konania resp. intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd však ústavný súd v napadnutých uzneseniach vzhľadom na predmet rozhodovania okresného súdu (súdny poplatok za spracovanie hromadných podaní) nenašiel.

22. Uvedená hodnota sporov pred všeobecnými súdmi, ako aj predmet sporov pred okresným súdom tak signalizujú zjavnú neopodstatnenosť sťažností z dôvodu bagateľnosti vecí. Sťažnosti sťažovateľa je tak potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017